

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2016. gada 22. decembrī
(OR. en)

15782/16

**Starpiestāžu lieta:
2016/0414 (COD)**

**JAI 1114
DROIPEN 227
COPEN 402
CT 15
CODEC 1940**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2016. gada 22. decembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2016) 826 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu krimināltiesībās

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2016) 826 *final*.

Pielikumā: COM(2016) 826 *final*

Briselē, 21.12.2016.
COM(2016) 826 final

2016/0414 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu krimināltiesībās

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Nesenie teroristu uzbrukumi Eiropas Savienībā un citviet pasaulē liecina par to, ka ES nepieciešams strādāt visās politikas jomās, lai novērstu un apkarotu terorismu. Teroristu organizācijām un organizētajai noziedzībai vajadzīgs finansējums, lai uzturētu savus noziedzīgos tīklus, vervētu jaunus dalībniekus un veiktu pašus terora aktus. Finansējuma avotu likvidēšana, mazākas iespējas teroristiem izvairīties no atklāšanas šāda finansējuma izmantošanā un finanšu darījumos iegūtās attiecīgās informācijas izmantošana — tas viss ir būtisks ieguldījums terorisma un organizētās noziedzības apkarošanā.

Problēma saistībā ar teroristu finansējumu nav jauna. Eiropas Savienības rīcībā jau ir instrumenti, lai ar to cīnītos, un šie instrumenti tiek pastāvīgi pilnveidoti: tostarp spēkā esošie krimināltiesību akti, sadarbība starp tiesībsardzības iestādēm un procedūras apmaiņai ar attiecīgu informāciju, kā arī tiesību akti —, lai novērstu un apkarotu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

Terorisma finansēšanas būtība laika gaitā tomēr mainās, un ES ir nepieciešami noteikti, steidzami un visaptveroši pasākumi, lai modernizētu spēkā esošos tiesību aktus, nodrošinātu, ka visas attiecīgās puses tos pilnībā īsteno, un novērstu konstatētos trūkumus. Savienībai ir nepieciešama arī ciešāka sadarbība starp kompetentajām iestādēm, pārrobežu mērogā un ar attiecīgajām ES aģentūrām, lai uzlabotu informācijas izplatīšanu un izsekotu tos, kuri finansē terorismu.

Šā direktīvas priekšlikuma, kas tika izziņots Komisijas 2016. gada 2. februāra rīcības plānā par pastiprinātu cīņu pret teroristu finansēšanu¹, mērķis ir apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju krimināltiesībās. Ierosinātā direktīva šo mērķi sasniedz, īstenojot starptautiskas saistības šajā jomā, tostarp Eiropas Padomes 2005. gada Konvenciju par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, kā arī šo līdzekļu meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju, *CETS* Nr. 198 (“Varšavas Konvencija”), kā arī attiecīgus Finanšu darījumu darba grupas (*FATF*) ieteikumus.

ES mērogā pastāvošo instrumentu (un jo īpaši Pamatlēmuma 2001/500/TI²) darbības joma ir ierobežota un nenodrošina visaptverošu kriminālatbildības noteikšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumiem. Visās dalībvalstīs ir noteikta kriminālatbildība par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, taču pastāv ievērojamas atšķirības definīcijās par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, par predikatīviem nodarījumiem — t. i., to pamatā esošo noziedzīgo darbību, kas rada legalizēto īpašumu, kā arī sankciju līmenī. Pašreizējais tiesiskais regulējums nav nedz visaptverošs, nedz pietiekami saskaņots, lai būtu pilnībā efektīvs. Atšķirības tiesiskajos regulējumos var izmantot noziedznieki un teroristi, kas var izvēlēties savus finanšu darījumus veikt tur, kur, pēc viņu uzskatiem, ir vājāki pasākumi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanai.

¹ COM(2016) 50 *final*, 2016. gada 2. februāris.

² Padomes Pamatlēmums 2001/500/TI (2001. gada 26. jūnijs) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestēšanu un konfiskāciju (OV L 182, 5.7.2001.).

Atšķirības definīcijās par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumiem, to tvērumā un sankcijās īpaši ietekmē pārrobežu politiku, tiesu iestāžu sadarbību starp valstu iestādēm un informācijas apmaiņu operatīvajā līmenī. Piemēram, atšķirības predikatīvu nodarījumu tvērumā apgrūtina vienas dalībvalsts finanšu ziņu vākšanas vienību (*FIU*) un tiesībsardzības iestāžu sadarbību ar citām ES jurisdikcijām, lai apkarotu pārrobežu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju (piem., attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju saistībā ar nodokļu noziegumiem). Šā priekšlikuma sagatavošanai veltītajās apspriedēs praktiķi, tostarp tādas aģentūras kā Eiropols un *Eurojust*, ziņoja, ka atšķirības kriminālbildībā, kas dalībvalstu tiesību aktos noteikta par šādu nodarījumu, rada šķēršļus efektīvai policijas sadarbībai un pārrobežu izmeklēšanai.

Noziedznieku un noziedzīgu organizāciju darbība ir organizēta peļņas gūšanai. Būtībā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā izmanto peļņu, kas gūta dažādās nelikumīgās pārrobežu darbībās, piemēram, narkotiku tirdzniecībā, cilvēku tirdzniecībā, ieroču nelikumīgā tirdzniecībā, korupcijā nolūkā iegādāties, konvertēt vai nodot īpašumu, vienlaikus slēpjot tā patieso izcelsmi, ar mērķi šādu noziegumu rezultātā gūtos ieņēmumus izmantot likumīgā ekonomikā. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija ļauj noziedzīgām organizācijām gūt labumu no savas nelikumīgās darbības un turpināt savu darbību. Spēcīgāka krimināltiesiskā atbildes rīcība attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju palīdz apkarot tos finansiālos stimulus, kas ir noziedzības virzītājspēks.

Saskaņā ar ANO aprēķiniem pasaulē noziedzīgi iegūto līdzekļu kopējais apmērs 2009. gadā sasniedza aptuveni USD 2,1 triljonu jeb 3,6 % no pasaules IKP³. Tika lēsts, ka noziedzīgas darbības rezultātā iegūto līdzekļu, par kuriem ir pierādījumi, apjoms galvenajos nelikumīgajos tirgos Eiropas Savienībā, bija EUR 110 miljardi⁴. Patlaban ES atgūto līdzekļu apjoms ir tikai neliela daļa no lēstā noziedzīgi iegūto līdzekļu apmēra⁵.

Savas darbības finansēšanai terora aktos iesaistītās privātpersonas un grupas izmanto noziedzīgus tīklus vai pašas iesaistās noziedzīgās darbībās, pēc tam izmantojot nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas shēmas nolūkā līdzekļus konvertēt, noslēpt to nelikumīgo raksturu vai iegūt resursus ar mērķi finansēt savas darbības. Tas krietni palielina organizētās noziedzības pievilcību. Daudzi teroristu grupējumi, kas darbojas Eiropā, iegūst līdzekļus no tādiem noziedzīgiem avotiem kā narkotiku tirdzniecība, kultūras priekšmetu tirdzniecība vai krāpnieciski aizdevumu pieprasījumi. Lielas teroristu organizācijas teroristu darbību finansēšanai pievēršas arī dažāda veida noziedzīgām darbībām. Savu loģistikas vajadzību risināšanai teroristi turklāt varētu izmantot noziedzīgas organizācijas, iegādājoties viltotus dokumentus vai šaujammieročus no šiem noziedzīgajiem grupējumiem, kuri savukārt var legalizēt šādu darījumu ieguvumus. Tāpēc spēcīgāks ES tiesiskais regulējums palīdzētu efektīvāk apkarot teroristu finansēšanu un samazinātu teroristu organizāciju radīto apdraudējumu, ierobežojot to spēju finansēt savas darbības.

³ Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības apkarošanas biroja publikācija „Aplēses par nelikumīgām finanšu plūsmām, kas gūtas no narkotiku tirdzniecības un citiem transnacionālās organizētās grupās izdarītiem noziegumiem”, 2011. gada oktobris.

⁴ *From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe, Final report of Project OCP – Organised Crime Portfolio, March 2015* (No nelegāliem tirgiem līdz likumīgai uzņēmējdarbībai: organizētās noziedzības Eiropā portfolio, ONP projekta noslēguma ziņojums — organizētās noziedzības portfolio, 2015. gada marts).

⁵ *Report “Does crime still pay? Criminal asset recovery in the EU”* (Ziņojums “Vai noziegumi joprojām atmaksājas? Noziedzīgi iegūtu līdzekļu atgūšana ES.” Statistikas informācijas apsekojums par 2010.–2014. gadu, Eiropols, 2016. gada jūlijs).

Noteikumu minimuma ieviešana, ar kuriem definētu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas noziedzīgo nodarījumu, šīs definīcijas piemērošana teroristu nodarījumiem un citām smagām noziedzīgām darbībām un attiecīgo sankciju saskaņošana stiprinās pašreizējo ES krimināltiesisko regulējumu cīņā pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju visā Eiropā. Ierosinātā direktīva uzlabos pašreizējo pārrobežu sadarbību, informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm un palīdzēs atturēt noziedzniekus no valstu tiesību aktos pastāvošo atšķirību ļaunprātīgas izmantošanas savā labā. Šie pasākumi nodrošinās spēcīgāku tiesisko regulējumu cīņā pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju ES, uzlabos izpildes panākšanu, un tiem būs lielāka atturošā ietekme attiecībā uz teroristiem un noziedzīgo darbību. Tādējādi tie efektīvāk vērsīsies pret organizēto noziedzību un teroristu finansēšanu, šādi palielinot ES iekšējo drošību un tās pilsoņu drošību.

- **Vajadzība ieviest attiecīgos starptautiskos standartus un saistības un efektīvi vērsties pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju**

Šā priekšlikuma mērķis ir īstenot starptautiskās prasības, kas izriet no Varšavas Konvencijas, kā arī Finanšu darījumu darba grupas ieteikumus attiecībā uz kriminālatbildības noteikšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

Finanšu darījumu darba grupas (*FATF*⁶) 3. ieteikumā aicināts noteikt kriminālatbildību par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, pamatojoties 1988. gada ANO Konvenciju pret narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apriti (Vīnes Konvencija) un 2001. gada ANO Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību (Palermo Konvencija). Ieteikumā prasīts valstīm noteikt kriminālatbildību par visiem smagajiem nodarījumiem saistībā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, lai aptvertu pēc iespējas plašāku predikatīvu nodarījumu loku (ieteikumā sniedzot šādu predikatīvo nodarījumu kategoriju sarakstu, piemēram, teroristu finansēšana, cilvēku tirdzniecība un migrantu kontrabanda, ieroču nelikumīga tirdzniecība, noziegumi pret vidi, krāpšana, korupcija vai nodokļu noziegumi), vienlaikus ļaujot valstīm pašām lemt par to, kā to panākt. Ieteikumā ļauts valstīm neattiecināt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumu uz personu, kas izdarījusi predikatīvu nodarījumu, un prasa, lai valstis nodrošina iedarbīgas, samērīgas un atturošas kriminālsankcijas fiziskām personām, kriminālatbildību (vai civiltārbildību vai administratīvo atbildību) un sankcijas juridiskām personām. Ieteikumā arī prasīts noteikt kriminālatbildību par tādām papildinošām darbībām kā, piemēram, dalība, saistība ar nodarījumu vai nodoms vai mēģinājums to veikt, palīdzība un atbalstīšana, veicināšana un konsultēšana, ja vien tas nav atļauts saskaņā ar valsts tiesību pamatprincipiem.

Varšavas Konvencija ir visaptverošākā starptautiskā konvencija par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu (tostarp tā ietver noteikumus saistībā ar kriminālatbildības noteikšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kā arī noteikumus par aktīvu iesaldēšanu un konfiskāciju, kā arī starptautisko sadarbību). Varšavas Konvencijā prasīts pusēm pieņemt leģislatīvus pasākumus, kas atvieglotu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, kā arī noziedzīgi iegūtu līdzekļu un nozieguma rīku efektīvu iesaldēšanu un konfiscēšanu. Dažos aspektos šī konvencija ir plašāka nekā *FATF* ieteikums, nosakot to, ka nav būtiski, vai uz predikatīvo nodarījumu attiecināta tās

⁶ *FATF* ir svarīgākais starptautisko standartu noteicējs attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu. Eiropas Komisija un 15 dalībvalstis ir *FATF* dalībnieces un pārējās 13 dalībvalstis ir dalībnieces *MONEYVAL*, kas ir *FATF* pielīdzināma reģionāla struktūra, kura nodrošina savu un Eiropas Padomes dalībvalstu ieviesto nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanas pasākumu savstarpēju novērtēšanu.

valsts krimināltiesiskā jurisdikcija, kurā noticis nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas nodarījums, ļaujot valstīm to klasificēt kā mazāka smaguma nolūku un pieprasot valstīm nodrošināt, ka iepriekšējs vai vienlaicīgs notiesājošs spriedums par predikatīvu nodarījumu un predikatīva nodarījuma precīza pierādīšana nav priekšnosacījums notiesāšanai par nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizāciju.

Varšavas Konvenciju parakstīja 26 ES dalībvalstis, no kurām tikai 17 to līdz šim ir ratificējušas. ES to ir parakstījusi, bet nav vēl ratificējusi. Šis priekšlikums direktīvai būtu ievērojams solis virzībā uz Varšavas Konvencijas ratificēšanu no ES puses.

Šā priekšlikuma mērķis ir minēto starptautisko prasību īstenošana. Dažās jomās tas ir plašāks par šīm prasībām: tas nosaka maksimālo sankciju minimālo apjomu un kriminālatbildību par pašu līdzekļu legalizāciju, t. i., gadījumos, kad persona, kas legalizē īpašumu, kurš iegūts noziedzīgā darbībā, arī ir pamatā esošā predikatīvā nodarījuma veicēja, t. i., likumpārkāpēja, lai gan pašu līdzekļu legalizācija aprobežojas ar konversiju vai nodošanu un slēpšanu vai maskēšanu. Papildus vispārējām nozieguma kategorijām, kas norādītas *FATF* un Varšavas Konvencijas predikatīvo nodarījumu sarakstā, šajā priekšlikumā sniegtais saraksts ietver kibernetiskus noziegumus un noziegumus, attiecībā uz kuriem ES mērogā pastāv tiesību akti, kas definē predikatīvus nodarījumus, sniedzot atsauci uz attiecīgajiem ES leģislatīvajiem aktiem.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums iekļaujas globālā mēroga cīņā pret nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, īstenojot Finanšu darbību darba grupas (*FATF*) (starpvaldību iestāde, kura definē un veicina starptautisko standartu īstenošanu šajā jomā) 3. ieteikumu, kā arī īstenojot attiecīgās starptautiskās konvencijas. Tas veido arī daļu no plašākiem ES mēroga centieniem nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanā, pastiprinot represīvus pasākumus pret noziedzīgām organizācijām un terorisma finansētājiem.

Eiropas darba kārtībā drošības jautājumos, kas tika pieņemta 2015. gada aprīlī⁷, aicināts veikt papildu pasākumus terorisma finansēšanas un nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas apkarošanas jomā. Akcentējot to, ka “organizētās noziedzības galvenais mērķis ir peļņa”, Eiropas darba kārtībā drošības jautājumos aicināts pastiprināt tiesībaizsardzības iestāžu spēju apkarot organizētās noziedzības finansēšanu, uzsverot to, ka “starptautiskie noziedzīgie tīkli savas peļņas avotu slēpšanai izmanto likumīgās uzņēmējdarbības struktūras, tāpēc ir jāvēršas pret organizētās noziedzības iefiltrēšanos likumīgajā ekonomikā”. Eiropas darba kārtības drošības jautājumos mērķis ir arī apkarot saikni starp terorismu un organizēto noziedzību, akcentējot to, ka organizētā noziedzība veicina terorismu ar tādu kanālu starpniecību kā ieroču piegāde, finansēšana, izmantojot narkotiku kontrabandu, un iefiltrēšanos finanšu tirgos.

Komisija 2016. gada 2. februārī iepazīstināja ar rīcības plānu par pastiprinātu cīņu pret terorisma finansēšanu. Viens no galvenajiem rīcības plāna pasākumiem paredzēja apsvērt iespējamu priekšlikumu direktīvai, ar ko ieviestu minimālos noteikumus nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas noziedzīga nodarījuma definēšanai (to piemērojot teroristu nodarījumiem un citām smagām noziedzīgām darbībām) un ar ko saskaņotu sankcijas. Tas tika pamatots ar to, ka teroristi savu darbību finansēšanai bieži izmanto noziedzīgi iegūtus līdzekļus un šajā procesā izmanto nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas shēmas. Tāpēc kriminālatbildības noteikšana par nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizāciju palīdzētu apkarot teroristu finansēšanu.

⁷ COM(2015) 185 *final*, 2015. gada 28. aprīlis.

Arī Eiropas Parlamenta 2016. gada 25. oktobra rezolūcijā par cīņu pret korupciju un turpmākiem pasākumiem saistībā ar *CRIM* rezolūciju (2015/2110(INI))⁸ uzsvērts, ka piedalīšanās noziedzīgās darbībās var būt saistīta ar teroristiskiem noziegumiem, un prasīts pastiprināt ES tiesību aktus organizētās noziedzības un nelikumīgu iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas jomā, lai cīņa pret terorismu būtu efektīva.

Ar šo priekšlikumu arī pastiprinās tos pasākumus uz vietas, kuru mērķis ir atklāt, izjaukt un novērst finanšu sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai un teroristu finansēšanai, proti, Ceturto direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu⁹ (*4AMLD*), kurā izklāstīti noteikumi, kas paredz nepieļaut finanšu sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai un teroristu finansēšanai, un Naudas līdzekļu pārskaitījumu regulu¹⁰. Tika paredzēts, ka *4AMLD* un Regulas (ES) 2015/847 transponēšanas datums ir 2017. gada 1. janvāris. Lai nostiprinātu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vērsto preventīvo regulējumu, jo īpaši pievēršoties nākotnes riskiem un palielinot kompetento iestāžu spēju piekļūt informācijai un ar to apmainīties, 2016. gada 5. jūlijā tika iesniegta virkne *4AMLD* grozījumu¹¹.

Šie juridiskie instrumenti var palīdzēt novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un atvieglot izmeklēšanu nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas lietās. Tomēr tie nevar atrisināt pašreizējās iniciatīvas problēmu, proti, vienotas definīcijas trūkumu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas noziegumu un visā Savienībā pastāvošās atšķirības sankciju veidos un apjomā, ko piemēro par šādu noziegumu. Pēc tam, kad likumdevēji pieņems ierosināto direktīvu, Komisija vērtēs, vai ir nepieciešams pārskatīt *4AMLD*, lai “noziedzīgās darbības” definīciju saskaņotu ar atspoguļoto šajā direktīvā.

Turklāt ar šo priekšlikumu pastiprinās krimināltiesisko regulējumu attiecībā uz nodarījumiem, kas saistīti ar teroristu grupām, jo īpaši priekšlikumu direktīvai par terorisma apkarošanu¹², kurā ir noteikta visaptveroša definīcija terorisma finansēšanas noziegumam, aptverot ne tikai teroristu nodarījumus, bet arī tādus ar terorismu saistītus nodarījumus kā, piemēram, vervēšanu, apmācību un propagandu.

Pašreizējais priekšlikums pastiprina arī cīņu pret organizēto noziedzību, īstenojot Direktīvu 2014/42/ES¹³, kuras mērķis ir izveidot noteikumu minimumu noziedzīgi iegūtu līdzekļu atklāšanai, izsekošanai un konfiscēšanai visā ES, un Padomes Pamatlēmumu 2008/841/TI¹⁴, kurā noteikta kriminālatbildība par līdzdalību noziedzīgā grupā un reketu.

⁸ Eiropas Parlamenta 2013. gada 23. oktobra rezolūcija par organizēto noziedzību, korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu — ieteicamie pasākumi un iniciatīvas (2013/2107/(INI)).

⁹ Direktīva (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai (OV L 141, 5.6.2015.).

¹⁰ Regula (ES) 2015/847 par līdzekļu pārvedumiem pievienoto informāciju un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1781/2006 (OV L 141, 5.6.2015.).

¹¹ COM(2016) 450 *final*, 2016. gada 5. jūlijs.

¹² COM(2015) 625 *final*, 2015. gada 2. decembris.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/42/ES (2014. gada 3. aprīlis) par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiscāciju Eiropas Savienībā (OV L 127, 29.4.2014.).

¹⁴ Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.).

Turklāt pašreizējais priekšlikums papildinātu dažādus ES tiesību aktus, kuros prasīts dalībvalstīm noteikt kriminālatbildību par dažiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas veidiem. Tas daļēji aizstās Padomes Pamatlēmumu 2001/500/TI¹⁵ attiecībā uz dalībvalstīm, kurām ir saistošs šis priekšlikums. Minētā pamatlēmuma mērķis ir valstu noteikumu par konfiskāciju un dažiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas veidiem tuvināšana, kas dalībvalstīm bija jāpieņem saskaņā ar Eiropas Padomes 1990. gada Konvenciju par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Ierosinātā direktīva atbilst Savienības politikas mērķiem un jo īpaši šādiem mērķiem.

- Cīņa pret noziegumiem, kas skar Savienības finansiālās intereses. Otrajā protokolā, kas izstrādāts, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K3. pantu, Konvenciju par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību, prasīts, lai dalībvalstis nosaka kriminālatbildību par tādos noziegumos iegūtu līdzekļu legalizāciju, kuri skar Savienības finansiālās intereses, piemēram, krāpšanu un korupciju, kā tas definēts Konvencijā par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību un tās protokolos. Komisija 2012. gada jūlijā¹⁶ ierosināja direktīvu par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības, kurai būtu jāaižvieto Konvencija un tās protokoli attiecībā uz iesaistītajām dalībvalstīm. Tajā iekļautu jaunus noziedzīgus nodarījumus, kas skar Savienības finansiālās intereses, un tajā noteiktu kriminālatbildību par šādos noziegumos iegūtu līdzekļu legalizāciju. Šis priekšlikums neskar krimināltiesību normas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.
- Cīņa pret narkotiku tirdzniecību, lietošanu un pieejamību, kā tas noteikts ES Narkomānijas apkarošanas stratēģijā 2013.–2020. gadam¹⁷.
- Tādu noziedzīgu darbību apkarošana kā, piemēram, savvaļas dzīvnieku tirdzniecība. Komisija savā 2016. gada paziņojumā “ES rīcības plāns savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai”¹⁸ aicināja dalībvalstis pārskatīt savus tiesību aktus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, lai nodrošinātu, ka nodarījumus saistībā ar savvaļas dzīvnieku tirdzniecību var uzskatīt par predikatīviem nodarījumiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 83. panta 1. punkts, kas nelikumīgu iegūtu līdzekļu legalizēšanu identificē kā vienu no noziegumiem ar īpašu pārrobežu dimensiju. Tas ļauj Eiropas Parlamentam un Padomei, pieņemot direktīvas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, noteikt noteikumu minimumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas definēšanai.

¹⁵ Padomes Pamatlēmums 2001/500/TI (2001. gada 26. jūnijs) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestēšanu un konfiskāciju (OV L 182, 5.7.2001., 1.–2. lpp.).

¹⁶ COM(2012) 363 *final*, 2012. gada 11. jūnijs.

¹⁷ ES Narkomānijas apkarošanas stratēģija 2013.–2020. gadam (OV C 402, 29.12.2012.).

¹⁸ COM(2016) 87 *final*, 2016. gada 26. februāris.

- **Valstu atšķirīgās nostājas**

Pašlaik visās dalībvalstīs piemērojams spēkā esošais Padomes Pamatlēmums 2001/500/TI par noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestēšanu un konfiskāciju.

Saskaņā ar 21. protokolu par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumiem, Apvienotā Karaliste un Īrija var izlemt piedalīties šā priekšlikuma pieņemšanā. Šāda iespēja pastāv arī pēc priekšlikuma pieņemšanas.

Saskaņā ar 22. protokolu par Dānijas nostāju Dānija nepiedalās pasākumu pieņemšanā saskaņā ar LESD V sadaļu, ko veic Padome (izņemot “pasākumus, ar kuriem tiek noteiktas trešās valstis, kuru pilsoņiem ir nepieciešama vīza, lai šķērsotu dalībvalstu ārējās robežas, vai pasākumus attiecībā uz vienotu vīzu formātu”). Tādējādi ņemot vērā pašreiz spēkā esošos tiesību aktus, Dānija nepiedalās šā priekšlikuma pieņemšanā, un tas tai nebūs saistošs.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvai kompetencei)**

Lai maskētu savu līdzekļu nelikumīgo izcelsmi, noziedznieki un terorisma finansētāji tos var viegli pārvietot pāri robežām. Noziedzīgās organizācijas un teroristu tīkli darbojas dažādās dalībvalstīs. Nelikumīgie līdzekļi tiek plašā mērogā legalizēti Eiropas legālajā ekonomikā. Pierādījumi par organizētās noziedzības ieguldījumiem ir atrasti gandrīz visās ES dalībvalstīs¹⁹.

Organizētas noziedzīgās grupas arvien vairāk slēpj un no jauna iegulda līdzekļus nevis tajā dalībvalstī, kur noziegums izdarīts, bet gan citās dalībvalstīs²⁰. Tas ievērojami sarežģī kompetento iestāžu cīņu ar smago un organizēto pārrobežu noziedzību visā ES un ietekmē iekšējā tirgus darbību, izkropļojot konkurenci likumīgai uzņēmējdarbībai un mazinot uzticēšanos finanšu sistēmai.

Valsts iestādes un praktizējošie speciālisti saskaras ar nelikumīgi iegūto līdzekļu pārrobežu dimensiju, savā ikdienas darbā risinot jautājumus saistībā ar nelikumīgi iegūtiem līdzekļiem. ES dalībvalstu finanšu ziņu vākšanas vienības (*FIU*), kas atbild par tādu darījumu analīzi, par kuriem pastāv aizdomas saistībā ar nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, un par analīžu rezultātu paziņošanu kompetentajām iestādēm, regulāri sadarbojas nolūkā pildīt savas pilnvaras. Raksturojošs rādītājs ir informācijas un sadarbības pieprasījumu skaits, kas nosūtīti, izmantojot *FIU.NET* — ES finanšu ziņu vākšanas vienību informācijas apmaiņas rīku: informācijas apmaiņa 2014. gadā notika 12 076 gadījumos, šis skaits 2015. gadā pieauga līdz 17 149²¹. Aizdomīgu darījumu, kuros iesaistītas citas ES dalībvalstis, ziņojumu (*STR*) proporcija ievērojami atšķiras atkarībā no dalībvalsts. Lielākajai daļai dalībvalstu nav precīzu datu, taču daudzas dalībvalstis lēš, ka *STR* ar pārrobežu dimensiju skaits veido 30–50 % no *STR*, kas nosūtīti kompetentajām iestādēm²².

¹⁹ *From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe, Final report of Project OCP – Organised Crime Portfolio, March 2015* (No nelegāliem tirgiem līdz likumīgai uzņēmējdarbībai: organizētās noziedzības Eiropā portfolio, ONP projekta noslēguma ziņojums — organizētās noziedzības portfolio, 2015. gada marts).

²⁰ Turpat.

²¹ Avots: Eiropols.

²² Dalībvalstu atbildes, kas sniegtas apspriežu gaitā.

Kriminālizmeklēšana par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, iesaistot vairākas ES dalībvalstis, tiek veikta bieži. Saskaņā ar aplēsēm vienā dalībvalstī var uzskatīt, ka 10–15 % gadījumu novērojama pārrobežu dimensija. Divās dalībvalstīs šāds lēstais rādītājs ir 20 %, un vairākās dalībvalstīs tas ir 70 %. Piecas dalībvalstis lēš, ka izmeklēšanas proporcija saistībā ar nelikumīgi iegūtiem līdzekļiem, kam ir pārrobežu dimensijas elementi, svārstās no 38 % līdz 50 %. Viena dalībvalsts ir norādījusi, ka aptuveni 50 % no predikatīvajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir izdarīti ārvalstīs²³.

Par nelikumīgi iegūtu līdzekļu pārrobežu dimensiju un vajadzību risināt šo parādību, izmantojot tiesu iestāžu sadarbību starp dalībvalstīm, liecina dalībvalstu un *Eurojust* sadarbības prokuroru reģistrēto gadījumu skaits. Laikā no 2012. gada līdz 2015. gada jūlijam *Eurojust* reģistrēja 724 nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas gadījumus, to skaits ir pieaudzis no 193 gadījumiem 2013. gadā līdz 286 gadījumiem 2015. gadā. Laikā no 2016. gada 1. janvāra līdz 30. septembrim *Eurojust* reģistrēja 212 gadījumus. No 160 koordinācijas sanāksmēm, ko *Eurojust* organizēja laikā no 2015. gada janvāra līdz aprīlim, 1/8, t. i., 12,5 % bija saistītas ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kas ir divreiz vairāk nekā 2014. gadā. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija ir joma, kurā nemitīgi pieaug *Eurojust* izskatāmo lietu skaits.

Ja ES līmenī netiks veikti nekādi pasākumi, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas problēmas apjoms tuvākajos gados varētu ievērojami palielināties. Tas rada bažas, ka tiesu un tiesībsardzības iestādes turpmāk saskarsies ar problēmām, risinot sarežģītākas nelikumīgi iegūtu līdzekļu lietas, un ka vainīgajiem būs iespēja izvēlēties sev labvēlīgāku tiesu ES jurisdikcijā, kas savā tiesiskajā regulējumā cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju nevērsas vai mazefektīvāk vai mazaptverošāk vērsas pret konkrētām noziedzīgām darbībām. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai turpinoties, tas beigu beigās noziedzīgas darbības turpināšanās un nodokļu ienākumu zaudējumu dēļ radītu lielākas izmaksas sabiedrībai, kā arī varētu atvieglot teroristu grupu turpmāku finansēšanu.

- **Proporcionalitāte**

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktā noteikto proporcionalitātes principu ierosinātā jaunā direktīva aprobežojas tikai ar to, kas ir vajadzīgs un samērīgs, lai īstenotu starptautiskās saistības un standartus, jo īpaši attiecībā uz kriminālbildības noteikšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju saskaņā ar *FATF* ieteikumiem un Varšavas Konvenciju. Tā ir plašāka nekā *FATF* ieteikums, nosakot to, ka nav būtiski, vai uz predikatīvo nodarījumu attiecināta tās valsts krimināltiesiskā jurisdikcija, kurā noticis nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas nodarījums, un pieprasot valstīm nodrošināt, ka iepriekšējs vai vienlaicīgs notiesājošs spriedums par predikatīvu nodarījumu un predikatīva nodarījuma precīza pierādīšana nav priekšnosacījums notiesāšanai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

Ar priekšlikumu izstrādā šos noteikumus, ciktāl tas nepieciešams, lai uzlabotu pārrobežu sadarbību un informācijas apmaiņu un atturētu noziedzniekus no valstu tiesību aktos pastāvošo atšķirību ļaunprātīgas izmantošanas savā labā (piemēram, nosakot kriminālbildību par pašu līdzekļu legalizāciju, lai arī aprobežojoties ar konversiju vai nodošanu un slēpšanu vai maskēšanu un nosakot maksimālo sankciju minimālo apjomu). Arī šajā priekšlikumā sniegtais predikatīvo nodarījumu saraksts pamatojas uz *FATF* ieteikumos un Varšavas

²³ Turpat.

Konvencijas pielikumā ietvertajām predikatīvo nodarījumu kategorijām — ar diviem izņēmumiem: šajā priekšlikumā kā predikatīvi nodarījumi ietverti arī kibernoziegumi un publisku līdzekļu piesavināšanās.

Priekšlikumā tiek definēts nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījuma jēdziena tvērums nolūkā ietvert visas attiecīgās darbības, tajā pašā laikā aprobežojoties tikai ar to, kas ir vajadzīgs un samērīgs.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Saskaņā ar LESD 83. panta 1. punktu noteikumu minimuma noteikšana noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai attiecībā uz smagiem noziegumiem ar pārrobežu dimensiju, tostarp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, var panākt vienīgi ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, kas pieņemta saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi /spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Ex post izvērtējumi attiecībā uz noteikumiem par kriminālatbildības noteikšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju netika veikti (t. i., Pamatlēmuma 2001/500/TI 1. panta b) punktu un 2. pantu).

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija ņēma vērā 2013. gada apsekojuma rezultātus, ko veica ārējais konsultants, kurš citstarp novērtēja, kā dalībvalstis ievēro *FATF* ieteikumus, tostarp ieteikumu par kriminālatbildības noteikšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumu. Lielākā daļa respondentu, kas 2013. gadā atbildēja uz jautājumiem tiešsaistes anketā, uzskatīja, ka ES mēroga definīcija par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju palīdzētu efektīvi apkarot šādas legalizācijas pārrobežu aspektus. Apsekojums liecināja arī par vispārēju atbalstu saskaņošanai attiecībā uz predikatīviem nodarījumiem un to, ka šajā ziņā pastāvošās atšķirības dod noziedzniekiem iespējas legalizēt nelikumīgi iegūtus līdzekļus tajās jurisdikcijās, kur, pēc viņu uzskatiem, ir vājāki nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas pasākumi. Tas rada praktiska rakstura problēmas kompetentajām iestādēm pārrobežu līmenī. Apsekojums apliecināja arī ieinteresēto personu atbalstu kopumā tam, ka, izmantojot ES instrumentu, tiek saskaņota kriminālatbildības noteikšana par pašu līdzekļu legalizāciju.

Komisija 2016. gada oktobrī apspriedās ar dalībvalstīm par tajās valsts līmenī spēkā esošajiem noteikumiem par kriminālatbildību par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, pieprasot informāciju, kas atjaunināta, pamatojoties uz katras dalībvalsts valsts faktu lapu. Šādas apspriešanās rezultāti tika izskatīti 2016. gada novembra sanāsmē ar dalībvalstīm, kurā tika apspriestas dažādas pieejas, kā risināt tādus aspektus kā predikatīvi nodarījumi, prasības attiecībā uz iepriekšēju notiesājošu spriedumu vai predikatīva nodarījuma noteikšanu, kriminālatbildības noteikšana par pašu līdzekļu legalizāciju un sankciju līmenis.

Komisija 2016. gada novembrī apspriedās arī ar juristu apvienību pārstāvjiem, lai noskaidrotu to viedokļus par Komisijas ierosinātās direktīvas izklāstu, kā tas sniegts ceļvedī. Kopumā ieinteresētās personas uzsvēra nepieciešamību saskaņot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumus un sankcijas, lai visaptveroši un efektīvi apkarotu nelikumīgi iegūtu

līdzekļu legalizāciju visā ES. Ieinteresētās personas norādīja, ka daudzos gadījumos atšķirīgas definīcijas kavē efektīvu pārrobežu sadarbību, saucot pie atbildības par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumiem. Būtisku atšķirību likvidēšana attiecīgajās nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumu definīcijās ļautu uzlabot pārrobežu informācijas apmaiņu un sadarbību starp tiesībsardzības iestādēm. Arī sankciju, kas noteiktas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumiem, līmeņa saskaņošana nodrošinātu efektīvāku tiesību aktu īstenošanu un atturošu iedarbību visā ES.

Komisija apspriedās arī ar ES aģentūrām, kas atbild par atbalstu policijas un tiesu iestāžu sadarbībai starp dalībvalstīm.

Tika ņemti vērā arī citi dati kā, piemēram, *Eurostat* atjauninātais ziņojums par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un secinājumi par *ECOLEF* projektu²⁴. Komisija pamatojās arī uz citiem attiecīgajiem šādu organizāciju ziņojumiem, piemēram, jaunāko *Moneyval* 2015. gada tipoloģijas ziņojumu par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu²⁵.

• Ietekmes novērtējums

Ņemot vērā to, ka direktīvas priekšlikumā galvenokārt ietvertas starptautiskās saistības un standarti, izņēmuma kārtā šo priekšlikumu iesniedz bez ietekmes novērtējuma.

Tomēr šis priekšlikums pamatojas uz pierādījumiem, kas gūti ārējos pētījumos un novērtējumos, kuri aprakstīti iepriekšējā iedaļā, un dažādās apspriešanās ar ieinteresētajām personām.

Izmantojot pieejamos pierādījumus, tika izskatītas dažādas pieejas:

1. nelegislatīva rīcība ES vai valstu mērogā, tostarp vadlīnijas, apmaiņa ar paraugpraksi, mācības un atbilstības tabulu izveide attiecībā uz predikatīviem nodarījumiem;
2. priekšlikuma attiecināšana uz *FATF* ieteikumiem, ES definīciju par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju pielāgojot atbilstīgi starptautiskajiem standartiem un vienlaikus piešķirot dalībvalstīm plašu rīcības brīvību citās jomās;
 - 3.1. priekšlikums, kurā transponēti Varšavas Konvencijas noteikumi; prasību samazināšana attiecībā uz pierādījumiem par predikatīvu nodarījumu, kas ir nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījuma pamatā;
 - 3.2. priekšlikums, kurā transponēti Varšavas Konvencijas noteikumi, taču dažos aspektos pārsniedzot starptautiskās saistības, lai iekļautu predikatīvu nodarījumu definīciju, nosakot kriminālatbildību par pašu līdzekļu legalizāciju un nosakot sankciju minimālo un/vai maksimālo apjomu;

²⁴ Unger, B (a.o.), *Final report of the ECOLEF (The Economic and Legal Effectiveness of Anti Money Laundering and Combating Terrorist Financing Policy) project*, "The economic and legal effectiveness of Anti-Money Laundering and Combating Terrorist Financing policy", 2013. gada februāris.

²⁵ Tipoloģijas ziņojums par organizētās noziedzības darbībās iegūtu līdzekļu legalizēšanu, *Moneyval*, 2015. gada aprīlis.

4. priekšlikums, kurā definēti dažādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījuma nosacījumi un elementi (tostarp īpašuma konversijas vai nodošanas, slēpšanas, iegādes, valdījuma vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu izmantošanas definīcijas), kas nosaka vienotu pieeju visiem noziegumiem un nosaka kriminālatbildību par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju nolaidības dēļ.

Pamatojoties uz gūtajiem pierādījumiem un iepriekš aprakstītajiem agrākajiem novērtējumiem, Komisija deva priekšroku pieejai, kurā ierosināta minimāla saskaņošana atbilstīgi Varšavas Konvencijas noteikumiem, pārsniedzot starptautiskās saistības tikai tajās jomās, kurās rīcībai ir uzskatāms labums pārrobežu sadarbības jomā, vienlaikus ievērojot valstu tradīcijas un tiesas judikatūru un nodrošinot atbilstību ES tiesību aktiem, t. i., nodrošinot, ka visi nodarījumi, kā tie definēti ES leģislatīvajos aktos, ir kvalificējami kā predikatīvi nodarījumi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikuma mērķis ir ieviest starptautiskās saistības un standartus ES tiesiskajā sistēmā un atjaunināt tiesisko regulējumu tā, lai pienācīgi reaģētu uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas pārrobežu parādību. Tas palīdzēs dalībvalstīm transponēt un īstenot attiecīgos noteikumus.

- **Pamattiesības**

Kriminālatbildības noteikšana, īstenošana un piemērošana ir jāveic, pilnībā ievērojot pamattiesības. Lai noteiktu jebkādas ierobežojumus pamattiesību un pamatbrīvību izmantošanai, ir jāievēro Pamattiesību hartas 52. panta 1. punkts, proti, tiem piemēro proporcionalitātes principu attiecībā uz likumīgo mērķi — sasniegt vispārējas nozīmes mērķus, ko atzinusi Savienība, vai vajadzību aizsargāt citu personu tiesības un brīvības, šādi ierobežojumi jānosaka ar tiesību aktu un tajos jā saglabā minēto tiesību un brīvību būtība.

Šajā sakarībā ir jāņem vērā vairākas Pamattiesību hartā nostiprinātās pamattiesības. Tiesības, kas ir jo īpaši būtiskas attiecībā uz ierosinātajiem pasākumiem cita starpā ir tiesības, kas iekļautas Hartas I sadaļā: tiesības uz brīvību un drošību (Hartas 6. pants), tiesības uz īpašumu (Hartas 17. pants), tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu (Hartas 47. pants), nevainīguma prezumpcija un tiesības uz aizstāvību (Hartas 48. pants), noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma principi (Hartas 49. pants) un tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam krimināllietā par to pašu noziedzīgo nodarījumu (*ne bis in idem*, Hartas 50. pants).

Attiecībā uz visiem Savienības un tās dalībvalstu pieņemtiem pasākumiem, kas saistīti ar kriminālatbildības noteikšanu par šajā direktīvā noteikto nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, un attiecīgi nosakot krimināltiesiskas vai cita veida sankcijas, ir jāievēro noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma princips, nevainīguma prezumpcija un tiesības uz aizstāvību un jāizslēdz jebkāda patvaļīga rīcība.

Pamattiesību ievērošana kopumā un proporcionalitātes principa ievērošana ierobežo noziedzīgu nodarījumu jēdziena tvērumu tiktāl, ciktāl tas ir noteikti nepieciešams, lai nodrošinātu efektīvu kriminālvajāšanu par darbībām, kas rada īpašu apdraudējumu ES iekšējai drošībai.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šim priekšlikumam nav tiešas ietekmes uz Savienības budžetu.

5. CITI JAUTĀJUMI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Direktīvas īstenošanu pārraudzīs Komisija, pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju par pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu, ka stājas spēkā normatīvie akti un administratīvie noteikumi, kuri ir nepieciešami šīs direktīvas prasību izpildīšanai.

Divus gadus pēc šīs direktīvas īstenošanas termiņa Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtē, kādā mērā dalībvalstis ir veikušas vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu šīs direktīvas prasības.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Skaidrojoši dokumenti par transponēšanu nav nepieciešami.

- **Konkrētu priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

1. pants. Priekšmets un darbības joma. Šajā pantā aprakstīts direktīvas projekta mērķis un tvērums, jo īpaši nosakot noteikumu minimumu noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

2. pants. Definīcijas. Šajā pantā definēti šādi jēdzieni: “īpašums” (attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumu, skat. 3. pantu) atbilstoši ES *acquis*²⁶ un “juridiskās personas” (attiecībā uz pienākumu noteikt juridisku personu atbildību, skat. 6. pantu).

Dodot iespēju dalībvalstīm saglabāt dažādas pieejas attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas predikatīvajiem nodarījumiem (izvēloties starp vienotu pieeju visiem noziegumiem, predikatīvo nodarījumu sarakstiem, sarakstu ar nodarījumiem, par kuriem piemēro minimālu sodu), šajā pantā jēdziena “noziedzīga darbība” satvarā definēti predikatīvi nodarījumi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai. To noziedzīgo darbību spektrs, kuru rezultātā rodas legalizētais īpašums un kuras uzskaitītas šajā pantā, atbilst Finanšu darbības darba grupas 3. ieteikumam, kurā prasīts iekļaut nodarījumus atbilstīgi sarakstam ar noteiktajām nodarījumu kategorijām neatkarīgi no pieejas, kura pieņemta predikatīvo nodarījumu raksturošanai. Šajā pantā minētais saraksts atbilst arī 9. panta 4. punktam Eiropas Padomes 2005. gada Konvencijā par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, kā arī šo līdzekļu meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju (*CETS* Nr. 198), kurā prasīts, lai konvencijas puses nelikumīgi iegūtu līdzekļu nodarījumu konvencijas pielikumā attiecina uz predikatīvo nodarījumu kategorijām. Finanšu darbības darba grupas noteiktās kategorijas un kategorijas konvencijas pielikumā atbilst to noziedzīgo

²⁶ Definīcija ir identiska tai, kas noteikta 3. panta 3. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 85. lpp.).

darbību spektram, kuras uzskaitītas šā priekšlikuma 2. pantā, ar vienu izņēmumu: šajā pantā kā predikatīvs nodarījums ietverts arī kibernoziegums, kā tas paskaidrots turpmāk.

Tomēr *FATF* vai 2005. gada konvencijā šīs kategorijas ir tikai uzskaitītas, bet ne definētas, atstājot plašu tvērumu attiecībā uz atšķirībām predikatīvo nodarījumu klāstā. Tā rezultātā dažās dalībvalstīs valstu noteikumos pastāv drīzāk ierobežots tvērums attiecībā uz predikatīviem nodarījumiem. Turklāt starp dalībvalstīm nepastāv visaptveroša vienota izpratne par pamatā esošajām noziedzīgajām darbībām, kas rada legalizēto īpašumu.

Ar Eiropolu notikusī apspriešanās liecina, ka dažādie viedokļi par to, kādi noziegumi var novest pie nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, apgrūtina ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju saistītu finanšu darījumu novēršanu un kriminālvajāšanu par pārrobežu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju ar mērķi konstatēt, vai ir notikusi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija. Vienlaikus *Eurojust* apspriešanās gaitā norādīja uz grūtībām, ar kurām dalībvalstis saskaras saistībā ar izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par pārrobežu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, ņemot vērā šāda veida nodarījumu papildinošo būtību. Citas ieinteresētās personas norādīja arī uz to, ka atšķirības attiecībā uz predikatīvajiem nodarījumiem rada šķēršļus pārrobežu sadarbībā. Tā kā dalībvalstis, atbildot uz pieprasījumu par sadarbību izmeklēšanās vai kriminālvajāšanās saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, nereti pieprasa, lai pamatā esošais predikatīvais nodarījums, ja tas būtu bijis izdarīts viņu dalībvalstī, būtu predikatīvs nodarījums arī viņu pašu jurisdikcijā, sadarbība ne vienmēr ir iespējama, un noziedznieki veiksmīgi legalizē savus noziedzīgi iegūtos līdzekļus.

Ja ES *acquis* ir spēkā esoši tiesību akti, kas definē jebkuru no predikatīvajiem nodarījumiem, atsauce uz attiecīgo ES leģislatīvo aktu ir iekļauta, lai nodrošinātu, ka visi nodarījumi, kā tas minēts šajā ES leģislatīvajā aktā, ir kvalificējami kā predikatīvi nodarījumi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai. Tas palīdzēs samazināt pastāvošās neatbilstības un sekmēs plašāku vienoto izpratni.

Turklāt ir nepieciešams pievērsties pieaugošajam kibernoziegumu un uzbrukumu informācijas sistēmām apdraudējumam, jo īpaši saistībā ar organizēto noziedzību. Datornoziegumi ir vienīgā noziegumu joma, kas minēta LESD 83. pantā, bet nav uzskaitīta Finanšu darbības darba grupas izstrādātajā nodarījumu kategoriju sarakstā un Varšavas Konvencijā. Ir grūti noteikt kibernoziegumu radīto finansiālo ietekmi un ar to saistīto procesu apjomu, nepastāvot ticamiem datiem un pētījumiem, taču prakse liecina, ka kibernoziegumu rezultātā noziedzīgi iegūti līdzekļi tiek legalizēti, izmantojot sarežģītas shēmas, piesaistot gan tradicionālas, gan jaunas maksājumu metodes²⁷. Lai likvidētu finansiālo stimulu, kas ir daudzu kibernoziegumu darbību pamatā, šajā pantā kibernoziegumu, tostarp visus nodarījumus, kas izklāstīti Direktīvā 2013/40/ES²⁸, kvalificē kā predikatīvu nodarījumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai.

3. pants. *Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumi.* Šis pants nosaka, kādi nodarījumi dalībvalstīs būtu jāuzskata par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumiem.

²⁷ Moneyval izpētes ziņojums "Nelikumīgi iegūtu līdzekļu plūsmas internetā: metodes, tendences un dažādu ieinteresēto personu pretdarbības", 2012. gada marts.

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/40/ES (2013. gada 12. augusts) par uzbrukumiem informācijas sistēmām, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2005/222/TI (OV L 218, 14.8.2013., 8. lpp.).

Ar šo pantu īsteno Varšavas Konvencijas 9. panta 1. punktu, nosakot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas būtiskos elementus, t. i., īpašuma, kas iegūts noziedzīgā darbībā, konversiju vai nodošanu ar mērķi slēpt vai maskēt tā nelikumīgo izcelsmi (1. panta a) punkts) un īpašuma patiesās būtības, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, aprites, tiesību uz to vai tā piederības slēpšanu vai maskēšanu (1. panta b) punkts).

Turklāt šis pants ir plašāks nekā *FATF* ieteikums un Varšavas Konvencija, nosakot obligātu saukšanu pie kriminālatbildības par noziedzīgas darbības rezultātā iegūta īpašuma iegādi, valdījumu vai izmantošanu, attiecībā uz ko Varšavas Konvencijā paredzēta iespēja attiecināt katras valsts konstitucionālo principu un tiesību sistēmas pamatjēdzienus. Lielākajā daļā dalībvalstu noziedzīgi iegūtu līdzekļu valdījums pats par sevi netiek uzskatīts par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju²⁹. Šajā priekšlikumā ir ņemtas vērā atšķirīgās juridiskās tradīcijas, kas pastāv dalībvalstīs un dod iespēju izslēgt pašu līdzekļu legalizāciju kā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas veidu (skat. zemāk 3. panta 3. punktu).

Par trīs nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas veidiem (konversija vai nodošana un iegāde, un valdījums vai izmantošana), ja tie īstenoti ar nodomu, būtu jānosaka kriminālatbildība atbilstīgi Varšavas Konvencijai. Nolaidības kritēriju ar priekšlikumu neievieš. Varšavas Konvencijas 9. panta 3. punktā pusēm ir dota rīcības brīvība noteikt kriminālatbildību gadījumos, kad likumpārkāpējam “a) ir bijušas aizdomas, ka attiecīgais īpašums ir noziedzīgi iegūti līdzekļi”; un kad likumpārkāpējam “b) būtu vajadzējis apzināties, ka attiecīgais īpašums ir noziedzīgi iegūti līdzekļi.” Attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju nolaidības dēļ dalībvalstīs pastāv dažādas pieejas, kas atspoguļo atšķirības valstu juridiskajās tradīcijās, to uzskatot par nodarījumam nepieciešamu subjektīvu elementu, taču šīs atšķirības netiek uzskatītas par būtisku problēmu pārrobežu sadarbībā. Tā kā ar šo direktīvu nosaka tikai noteikumu minimumu, dalībvalstīm nav liegts noteikt kriminālatbildību par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju nolaidības dēļ.

Turklāt šā panta 2. punkta noteikumi nosaka, ka attiecībā uz soda noteikšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumiem, kā aprakstīts iepriekš, nav būtiski, vai pastāv iepriekšējs vai vienlaicīgs notiesājošs spriedums par pamatā esošo noziedzīgo darbību, kā arī, vai ir iespējams precīzi konstatēt, kas ir noziedzīgās darbības, kura radījusi īpašumu, veicējs, vai noteikt citus šīs noziedzīgās darbības apstākļus. Tādā veidā ar šo pantu īsteno Varšavas Konvencijas 9. panta 5. un 6. punktu, nodrošinot, ka tiek noteikta kriminālatbildība par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju pat tad, ja nepastāv iepriekšējs vai vienlaicīgs notiesājošs spriedums par predikatīvo nodarījumu, un nav nepieciešams obligāti precīzi pierādīt, kurš nodarījums ir īpašuma rašanās pamatā.

Eurojust un citas ieinteresētās personas norādīja, ka prasība precīzi pierādīt predikatīvos nodarījumus ir būtisks šķērslis, kas var īpaši apgrūtināt pārrobežu mēroga cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Saskaņā ar Eiropolu lielākajai daļai tiesībaizsardzības iestāžu ir jāpierāda predikatīvais nodarījums. Tiesībaizsardzības iestādes kā vislielāko problēmu norāda aizdomīgu līdzekļu saistīšanu ar konkrētiem predikatīviem nodarījumiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas izmeklēšanas gadījumos: Eiropola atbalstītā vairāku jurisdikciju lietā valsts, kurā predikatīvais darījums bija izdarīts, neatbildēja uz savstarpējās tiesiskās palīdzības pieprasījumu. Visas šajā lietā iesaistītās valstis uzsvēra, ka galvenais šķērslis bija konstatēt līdzekļu saikni ar konkrētu predikatīvo nodarījumu.

²⁹ Unger, B. (a.o.), *Final report of the ECOLEF project, “The economic and legal effectiveness of Anti-Money Laundering and Combatting Terrorist Financing policy”*, 2013. gada februāris, 16. lpp.

Pat tajās dalībvalstīs, kur notiesāšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju var panākt, vienkārši pierādot, ka līdzekļi nevarēja rasties likumīgā ceļā, parasti būs nepieciešamas noziedzīga nodarījuma pazīmes, lai panāktu notiesāšanu vai konfiskāciju. Tāpēc šajā pantā ietvertā pieeja ir saskaņā ar Varšavas Konvencijas prasību, kā arī ar valstu praksi.

Turklāt Varšavas Konvencijā noteikts, ka nevajadzētu būt problēmai sākt kriminālvajāšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju pat tad, ja noziedzīgā darbība, kas radījusi līdzekļus, veikta citā valstī. Šā priekšlikuma 2. panta c) punktā noteikts, ka nav svarīgi, vai noziedzīgā darbība, kas radījusi īpašumu, tikusi veikta citas dalībvalsts vai trešās valsts teritorijā, vienlaikus dalībvalstīm dodot rīcības brīvību piemērot dubultas sodāmības kritēriju, t. i., to, ka par predikatīvo nodarījumu būtu jānosaka kriminālatbildība valstī, kurā tas tika veikts, un ka tas būtu sodāms arī dalībvalstī, kas sākusī kriminālvajāšanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījuma lietā, ja predikatīvais nodarījums būtu veikts tās teritorijā.

Visbeidzot šis noteikums prasa, lai dalībvalstis nosaka kriminālatbildību par pašu līdzekļu legalizāciju. *Eurojust* norāda, ka fakts, ka kriminālatbildība par “pašu līdzekļu legalizāciju” visās jurisdikcijās nav noteikta, dažām dalībvalstīm var radīt grūtības noteikt kriminālvajājamu nodarījumu un izmeklēt un izsekot nelikumīgi iegūtas naudas plūsmu. Šā panta 3. punktā ir precizēts, ka pienākums noteikt kriminālatbildību par pašu līdzekļu legalizāciju attiecas tikai uz konversiju vai nodošanu un slēpšanu vai maskēšanu, un to nepiemēro vienkārši valdījumam vai izmantošanai. Šajā pieejā ņem vērā to, ka personas kriminālvajāšana tikai par līdzekļu, kas noziedzīgi iegūti pašas personas veiktā nozieguma rezultātā, izmantošanu “privātām vajadzībām”, par kuru tā jau ir sodīta, dažās dalībvalstīs tiek uzskatīta par principa *ne bis in idem* pārkāpumu, t. i., to, ka personu nevar sodīt divreiz par vienu un to pašu noziedzīgo rīcību³⁰. No otras puses, ja nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija ietver konversiju un nodošanu, kā arī slēpšanu un maskēšanu, izmantojot finanšu sistēmu, šādas darbības nepārprotami ir noziedzīga papildu darbība, kas ir nošķirama no predikatīvā nodarījuma un turklāt rada papildu vai atšķirīgu kaitējuma veidu nekā tas, ko jau izraisījis predikatīvais nodarījums. Šī pieeja atbilst dalībvalstu judikatūrai³¹.

4. pants. Kūdīšana, palīdzēšana un atbalstīšana, mēģinājums. Šo pantu piemēro iepriekš minētajiem nodarījumiem un tas paredz, ka dalībvalstīm ir pienākums noteikt kriminālatbildību par daudzu minēto nodarījumu atbalstīšanas un līdzdalības, kūdīšanas un mēģinājuma veidiem.

Kūdīšana uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai tās atbalstīšana var ietvert daudzas un dažādas darbības, sākot no veicināšanas vai konsultāciju sniegšanas līdz atbalsta pakalpojumu nodrošināšanai šādu darbību veikšanai.

Ar šo pantu nodrošina saskaņošanu ar definīcijām iepriekš minētajos starptautiskajos standartos.

Turklāt, lai nodrošinātu efektīvu atturošu iedarbību, nepieciešams noteikt kriminālatbildību par kūdīšanu un aicinājumu citām personām veikt iepriekš minētos nodarījumus atzīt par sodāmu darbību.

³⁰ Savstarpējie *FATF* un *Moneyval* novērtēšanas ziņojumi un rezultāti, kas panākti apspriedēs ar dalībvalstīm.

³¹ Turpat.

5. pants. *Sodi fiziskām personām.* Šis pants ir piemērojams attiecībā uz visiem nodarījumiem un uzliek dalībvalstīm par pienākumu piemērot iedarbīgus, samērīgus un atturošus kriminālsodus.

Turklāt ar pantu nosaka maksimālo sankciju minimālo apjomu. Pamatlēmums 2001/500/TI jau nosaka maksimālo sodu, paredzot ieslodzījumu uz vismaz četriem gadiem par dažiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas veidiem. Ar šo priekšlikumu nosaka maksimālā soda minimālo apjomu, arī paredzot četru gadu ieslodzījumu vismaz par smagiem nodarījumiem. Minimālā apjoma definīcijā ņem vērā arī dalībvalstīs spēkā esošos noteikumus.

Nosakot maksimālā soda minimālo apjomu ES mērogā, tiks atvieglota starptautiskā policijas un tiesas iestāžu sadarbība un palielināta atturošā iedarbība. Dažādās analizēs uzsvērts zems sankciju/sodu līmenis un zemie kriminālvajāšanas rādītāji³². Lai arī tam var būt daudz iemeslu, tostarp ierobežotā piekļuve, kompetento iestāžu kapacitāte vai resursi, lai piekļūtu un analizētu attiecīgo informāciju jo īpaši kompleksās lietās, taču nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas šaurā definīcija, zems sankciju līmenis un šķēršļi pierādījumu nodrošināšanā palielina šo problēmu. Papildus nepilnībām tiesību aktos šī situācija rada labvēlīgākas tiesas izvēles risku, t. i., risku, ka likumpārkāpēji finanšu darbības veiks valstīs, kur, pēc viņu uzskatiem, ir vājāki nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas pasākumi.

6. pants. *Atbildību pastiprinoši apstākļi.* Šo pantu piemēro nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumam, kas definēts 3. pantā, lai nodrošinātu to, ka par atbildību pastiprinošu apstākli uzskata nodarījuma veikšanu noziedzīgas organizācijas ietvaros Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI³³ nozīmē vai ļaunprātīgu sava profesionālā stāvokļa izmantošanu, lai nodrošinātu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

7. pants. *Juridisku personu atbildība.* Šo noteikumu piemēro visiem iepriekš minētajiem nodarījumiem, un tas paredz, ka dalībvalstīm ir jānosaka juridisku personu atbildība, vienlaikus izslēdzot to, ka šāda atbildība ir alternatīva fizisko personu atbildībai. Noteikums atbilst Varšavas Konvencijas 10. pantam.

Šis noteikums atbilst standarta formulējumam, kas atrodams citos ES tiesību aktos, nosakot dalībvalstīm pienākumu nodrošināt, ka juridiskās personas var saukt pie atbildības par noziedzīgiem nodarījumiem, kas minēti 1.–4. pantā, ja šādu nodarījumu to labā paveikusi jebkura persona, kurai ir vadošs amats juridiskajā personā. Netiek prasīts, lai šāda atbildība būtu tieši kriminālatbildība.

8. pants. *Sankcijas juridiskām personām.* Šo pantu attiecina uz sankcijām pret juridiskajām personām. Tas atbilst standarta formulējumam, kas atrodams citos ES juridiskajos aktos.

9. pants. *Jurisdikcija.* Šis pants, ko attiecina uz visiem iepriekš minētajiem nodarījumiem, paredz, ka tiesu iestādēm ir piekritības pamats, kas ļauj tām sākt izmeklēšanu, veikt kriminālprocesu un saukt pie atbildības par nodarījumiem, kas definēti šajā direktīvā.

10. pants. *Izmeklēšanas līdzekļi.* Šā panta mērķis ir nodrošināt, ka izmeklēšanas līdzekļus, kas paredzēti valsts tiesību aktos attiecībā uz organizēto noziedzību vai citiem smagiem noziegumiem, var izmantot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas gadījumos.

³² Savstarpējie FATF un Moneyval novērtēšanas ziņojumi.

³³ Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.).

11. pants. Atsevišķu Pamatlēmuma 2001/500/TI noteikumu aizstāšana. Ar šo pantu aizstāj pašreizējos noteikumus attiecībā uz kriminālatbildības noteikšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kas ietverti Pamatlēmuma 2001/500/TI 1. panta b) punktā un 2. pantā attiecībā uz šajā direktīvā iesaistītajām dalībvalstīm.

Noteikumus attiecībā uz konfiskāciju, kas bija iekļauti Pamatlēmuma 2001/500/TI 1. panta b) punktā un 3. un 4. pantā, aizstāja ar Direktīvu 2014/42/ES.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu krimināltiesībās

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 83. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un ar to saistītā terorisma finansēšana un organizētā noziedzība joprojām ir būtiskas problēmas Savienības mērogā, kas kaitē finanšu sektora integritātei, stabilitātei un reputācijai un apdraud Savienības iekšējo drošību un iekšējo tirgu. Lai risinātu šīs problēmas un vienlaicīgi pastiprinātu Direktīvas 2015/849/ES¹ piemērošanu, šīs direktīvas mērķis ir apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, izmantojot krimināltiesības, un uzlabot pārrobežu sadarbību starp kompetentajām iestādēm.
- (2) Pasākumiem, kurus pieņem tikai valsts vai pat Savienības mērogā, neņemot vērā starptautisko koordināciju un sadarbību, būtu ļoti ierobežota ietekme. Tādējādi pasākumiem, kurus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas jomā pieņem Savienība, vajadzētu būt saderīgiem ar citām darbībām un vismaz tikpat stingriem kā citām darbībām, ko veic starptautiskos forumos.
- (3) Savienības rīcībā būtu jo īpaši jāturpina ņemt vērā Finanšu darbības darba grupas (*FATF*) ieteikumus un instrumentus, ko izstrādājušas citas starptautiskās organizācijas, kas cīnās pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu. Konkrētie Savienības akti vajadzības gadījumā būtu papildus jāaskaņo ar starptautiskajiem standartiem cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, ko 2012. gada februārī pieņēmusi *FATF* ("pārskatītie *FATF* ieteikumi"). Tā kā Savienība ir Eiropas Padomes Konvencijas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, kā arī šo līdzekļu

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju (*CETS* Nr. 198) parakstītāja, tai šīs konvencijas prasības būtu jātransponē savā tiesību sistēmā.

- (4) Padomes Pamatlēmumā 2001/500/TI² ir noteiktas prasības attiecībā uz kriminālatbildības noteikšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Tomēr minētais pamatlēmums nav pietiekami visaptverošs, un pašreizējais pamats apsūdzības celšanai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju nav pietiekami saskanīgs, lai efektīvi apkarotu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju visā Savienībā, tādējādi rodas nepilnības tiesībaizsardzībā un šķēršļi sadarbībai starp kompetentajām iestādēm dažādās dalībvalstīs.
- (5) Noziedzīgo darbību, kas ir predikatīvi nodarījumi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai, definīcija būtu pietiekami jāvienādo visās dalībvalstīs. Dalībvalstīm ikvienā *FATF* izstrādātajā kategorijā būtu jāiekļauj virkne nodarījumu. Gadījumos, kad tādas nodarījumu kategorijas kā, piemēram, terorisms vai noziegumi pret vidi, ir izklāstītas Savienības aktos, šajā direktīvā atsaucas uz šiem tiesību aktiem. Tas nodrošina, ka terorisma finansēšanā un savvaļas dzīvnieku tirdzniecībā iegūto līdzekļu legalizācija dalībvalstīs ir sodāma. Gadījumos, kad Savienības tiesību akti dod iespēju dalībvalstīm noteikt citus sodus, kas nav kriminālsodi, ar šo direktīvu nevajadzētu izvirzīt dalībvalstīm prasību šīs direktīvas nolūkos šos nodarījumus noteikt kā predikatīvus nodarījumus.
- (6) Nodokļu noziegumi saistībā ar tiešajiem un netiešajiem nodokļiem būtu jāiekļauj jēdziena “noziedzīgā darbība” definīcijā saskaņā ar pārskatītajiem *FATF* ieteikumiem. Ņemot vērā to, ka katrā dalībvalstī noziedzīga darbība var būt dažādi nodokļu nodarījumi, par kuriem piemērojams sods, piemērojot šajā direktīvā minētās sankcijas, nodokļu noziegumu definīcijas valstu tiesību aktos var atšķirties. Tomēr nodokļu noziegumu definīciju saskaņošana dalībvalstīs netiek prasīta.
- (7) Šī direktīva nebūtu jāpiemēro nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai saistībā ar īpašumu, kas iegūts nodarījumos, kuri skar Savienības finansiālās intereses, jo uz tiem attiecas konkrēti noteikumi, kas izklāstīti Direktīvā 2017/XX/ES³. Saskaņā ar LESD 325. panta 2. punktu dalībvalstīs, lai novērstu krāpšanu, kas apdraud Savienības finanšu intereses, veic tādus pašus pasākumus, kādus tās veic, lai novērstu krāpšanu, kura apdraud viņu pašu finanšu intereses.
- (8) Ja nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija attiecas ne tikai uz īpašuma valdījumu vai izmantošanu, bet arī uz tā slēpšanu vai maskēšanu, izmantojot finanšu sistēmu, un rada kaitējumu papildus tam, kas radies predikatīva nodarījuma rezultātā, piemēram, kaitē finanšu sistēmas integritātei, tad šādai darbībai vajadzētu būt atsevišķi sodāmai. Dalībvalstīm līdz ar to būtu jānodrošina, ka šāda rīcība ir sodāma arī tad, ja to veicis tādas noziedzīgās darbības veicējs, kuras rezultātā šis īpašums radies (tā dēvētā pašu līdzekļu legalizācija).

² Padomes Pamatlēmums 2001/500/TI (2001. gada 26. jūnijs) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestēšanu un konfiskāciju (OV L 182, 5.7.2001.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2017/XX/ES (2017. gada [...]) par Savienības finanšu tiesību aizsardzību krimināltiesībās (OV L ..., xx.xx.2017., x. lpp.).

- (9) Lai kriminālatbildības noteikšana par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju būtu efektīvs rīks cīņā pret organizēto noziedzību, nebūtu nepieciešams noteikt nozieguma pazīmes, kura rezultātā radies īpašums, un vēl jo vairāk nebūtu jāprasa iepriekšējs vai vienlaicīgs notiesājošais spriedums par minēto noziegumu. Kriminālvajāšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju nevajadzētu arī ietekmēt arī apstāklim, ka predikatīvais nodarījums ticis veikts citā dalībvalstī vai trešā valstī, ar nosacījumu, ka tas ir arī noziedzīgs nodarījums minētajā dalībvalstī vai trešā valstī. Dalībvalstis kā priekšnosacījumu var noteikt, ka predikatīvais nodarījums, ja tas būtu izdarīts to teritorijā, būtu noziegums arī to valsts tiesību aktu izpratnē.
- (10) Šīs direktīvas mērķis ir noteikt kriminālatbildību par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, ja tā veikta ar nodomu. Nodomu vai personas informētību var izsecināt no objektīviem, faktiskiem apstākļiem. Tā kā šajā direktīvā paredzēts noteikumu minimums, dalībvalstis var brīvi pieņemt vai saglabāt stingrākas krimināltiesību normas attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Dalībvalstis var, piemēram, noteikt, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija, kas notikusi noziedzīgas pašpaļāvības vai smagas nolaidības rezultātā, ir atzīstama par noziedzīgu nodarījumu.
- (11) Lai atturētu no nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas visā Savienībā, dalībvalstīm būtu jānosaka minimālie sodu veidi un līmeņi attiecībā uz šajā direktīvā definētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Ja nodarījums veikts noziedzīgas organizācijas ietvaros Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI⁴ nozīmē vai likumpārkāpējs ir ļaunprātīgi izmantojis savu profesionālo stāvokli, lai nodrošinātu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, dalībvalstīm būtu jāparedz atbildību pastiprinoši apstākļi saskaņā ar šo valstu tiesību sistēmās ietvertiem piemērojamiem noteikumiem.
- (12) Ņemot vērā likumpārkāpēju un noziedzīgās darbības iegūto līdzekļu mobilitāti, kā arī kompleksās pārrobežu izmeklēšanas, kas ir nepieciešamas nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas apkarošanai, visām dalībvalstīm būtu jānosaka sava jurisdikcija, lai kompetentajām iestādēm ļautu šādas darbības izmeklēt un sākt kriminālvajāšanu. Dalībvalstīm tāpēc būtu jānodrošina, ka to jurisdikcijā ir gadījumi, kad nodarījums veikts, izmantojot to teritorijā esošās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, neatkarīgi no tā, vai šie līdzekļi ir reģistrēti to teritorijā.
- (13) Šai direktīvai būtu jāaizstāj atsevišķi Pamatlēmuma 2001/500/TI⁵ noteikumi attiecībā uz dalībvalstīm, kurām ir saistoša šī direktīva.
- (14) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, visās dalībvalstīs par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju piemērot iedarbīgus, samērīgus un atturošus kriminālsodus, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šīs direktīvas tvēruma un iedarbības dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

⁴ Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.).

⁵ Padomes Pamatlēmums 2001/500/TI (2001. gada 26. jūnijs) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestēšanu un konfiskāciju (OV L 182, 5.7.2001.).

- (14) [Saskaņā ar 3. pantu 21. protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Apvienotā Karaliste un Īrija ir paziņojušas, ka tās vēlas piedalīties šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā.]
- (15) UN/VAI
- (16) Saskaņā ar 1. un 2. pantu 21. protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Apvienotā Karaliste un Īrija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā, un šī direktīva tām nav saistoša un nav jāpiemēro.]
- (17) Saskaņā ar 1. un 2. pantu 22. protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro. Pamatlēmums 2001/500/TI⁶ joprojām ir saistošs un piemērojams Dānijā,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo direktīvu nosaka noteikumu minimumu attiecībā uz noziedzīgu nodarījumu definīciju un sankcijām nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas jomā.
2. Šo direktīvu nepiemēro nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai saistībā ar īpašumu, kas iegūts nodarījumos, kuri skar Savienības finansiālās intereses, jo uz tiem attiecas konkrēti noteikumi, kas izklāstīti Direktīvā 2017/XX/ES.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- (1) „noziedzīga darbība” ir jebkāda veida noziedzīga iesaistīšanās šādu noziegumu veikšanā:
- (a) līdzdalība noziedzīgā grupā un rekets, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Padomes Pamatlēmumā 2008/841/TI;
 - (b) terorisms, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Direktīvā 2017/XX/ES⁷;
 - (c) cilvēku tirdzniecība un migrantu kontrabanda, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Direktīvā 2011/36/ES⁸ un Padomes Pamatlēmumā 2002/946/TI⁹;

⁶ Turpat.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2017/XX/ES (2017. gada [...]) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI par terorisma apkarošanu (OV L X, xx.xx.2017., x. lpp.).

- (d) seksuālā izmantošana, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Direktīvā 2011/93/ES¹⁰;
- (e) narkotisko un psihotropo vielu nelikumīga tirdzniecība, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Padomes Pamatlēmumā 2004/757/TI¹¹;
- (f) nelikumīga ieroču tirdzniecība;
- (g) nelikumīga zagtu vai citu mantu tirdzniecība;
- (h) korupcija, tostarp jebkurš nodarījums, kurš noteikts Konvencijā par cīņu pret korupciju un kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas¹², un Padomes Pamatlēmumā 2003/568/TI¹³;
- (i) krāpšana, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Padomes Pamatlēmumā 2001/413/TI¹⁴;
- (j) naudas viltošana, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Direktīvā 2014/62/ES¹⁵;
- (k) ražojumu viltošana un pirātisku ražojumu izgatavošana;
- (l) noziegumi pret vidi, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Direktīvā 2008/99/EK¹⁶ vai Direktīvā 2009/123/EK¹⁷;
- (m) slepkavība, smagi miesas bojājumi;

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI (OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.).

⁹ Padomes Pamatlēmums 2002/946/TI (2002. gada 28. novembris) par krimināltiesiskās sistēmas stiprināšanu, lai novērstu neatļautas ieeļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu (OV L 328., 5.12.2002., 1. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/93/ES (2011. gada 13. decembris) par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI (OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp.).

¹¹ Padomes Pamatlēmums 2004/757/TI (2004. gada 25. oktobris), ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā (OV L 335, 11.11.2004., 8. lpp.).

¹² Konvencija par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas.

¹³ Padomes Pamatlēmums 2003/568/TI (2003. gada 22. jūlijs) par korupcijas apkarošanu privātajā sektorā (OV L 192, 31.7.2003., 54. lpp.).

¹⁴ Padomes Pamatlēmums 2001/413/TI (2001. gada 28. maijs) par krāpšanas un viltošanas apkarošanu attiecībā uz bezskaidras naudas maksāšanas līdzekļiem (OV L 149, 2.6.2001., 1. lpp.).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/62/ES (2014. gada 15. maijs) par euro un citu valūtu krimināltiesisko aizsardzību pret viltošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2000/383/TI (OV L 151, 21.5.2014., 1. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/123/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko groza Direktīvu 2005/35/EK par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem (OV L 280, 27.10.2009., 52. lpp.).

- (n) personas nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķīlnieku sagrābšana;
 - (o) laupīšana vai zādzība;
 - (p) kontrabanda (tostarp attiecībā uz muitu, akcīzes nodokļiem un nodokļiem);
 - (q) izspiešana;
 - (r) viltošana;
 - (s) pirātisms;
 - (t) iekšējās informācijas izmantošana un tirgus manipulācijas, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Direktīvā 2014/57/ES¹⁸;
 - (u) kibernoziēdzība, tostarp jebkurš nodarījums, kas noteikts Direktīvā 2013/40/ES¹⁹;
 - (v) visi nodarījumi, tostarp nodokļu noziegumi saistībā ar tiešajiem un netiešajiem nodokļiem kā tie definēti dalībvalstu tiesību aktos, kas sodāmi ar brīvības atņemšanu vai ieslodzījumu, kura maksimālais ilgums ir lielāks par vienu gadu, vai attiecībā uz dalībvalstīm, kurām to tiesību sistēmās ir noteikts minimālais soda ilgums par nodarījumiem, visi nodarījumi, kas sodāmi ar brīvības atņemšanu vai ieslodzījumu, kura minimālais ilgums ir vairāk nekā seši mēneši;
- (2) “īpašums” ir jebkāda veida aktīvi neatkarīgi no tā, vai tie ir ķermeniski vai bezķermeniski, kustami vai nekustami, taustāmi vai netaustāmi, un juridiskie dokumenti vai instrumenti jebkādā veidā, tostarp elektroniskā vai digitālā veidā, kas liecina par īpašumtiesībām vai par daļu šādos aktīvos;
- (3) “juridiska persona” ir subjekts, kam saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem ir juridiskās personas statuss, izņemot valstis vai publisko tiesību subjektus, kas īsteno valsts varu, un izņemot publiskas starptautiskās organizācijas.

3. pants

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumi

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka turpmāk minētā rīcība ir sodāma, ja tā ir veikta ar nodomu:
- (a) īpašuma konversija vai nodošana, zinot, ka šāds īpašums ir iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā, lai slēptu vai maskētu šā īpašuma nelikumīgo izcelsmi vai lai palīdzētu jebkurai personai, kas ir iesaistīta šādas

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/57/ES (2014. gada 16. aprīlis) par kriminālsodiem par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas direktīva) (OV L 173, 12.6.2014., 179. lpp.).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/40/ES (2013. gada 12. augusts) par uzbrukumiem informācijas sistēmām, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2005/222/TI (OV L 218, 14.8.2013., 8. lpp.).

darbības pasūtīšanā, izvairīties no minētās personas rīcības juridiskajām sekām;

- (b) īpašuma patiesās būtības, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, aprites, tiesību uz to slēpšana vai maskēšana vai īpašuma piederības slēpšana vai maskēšana, zinot, ka šāds īpašums iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā;
- (c) īpašuma iegāde, valdījums vai lietošana, tā saņemšanas laikā zinot, ka šāds īpašums iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā.

2. Lai par 1. pantā minēto nodarījumu varētu piemērot sodu, nav nepieciešams konstatēt:

- (a) iepriekšēju vai vienlaicīgu notiesājošu spriedumu par noziedzīgu darbību, kuras rezultātā ir radies īpašums;
- (b) noziedzīgās darbības, kuras rezultātā radies īpašums, veicēja identitāti vai citus apstākļus saistībā ar šo noziedzīgo darbību;
- (c) vai noziedzīgā darbība, kuras rezultātā radies īpašums, ir veikta citas dalībvalsts vai trešās valsts teritorijā, ja attiecīgā rīcība ir noziedzīgs nodarījums saskaņā ar dalībvalsts vai trešās valsts tiesību aktiem, kurā darbība tika veikta, un būtu noziedzīgs nodarījums saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kas īsteno vai piemēro šo pantu, ja tas būtu izdarīts šīs valsts teritorijā;

3. Šīs direktīvas 1. panta a) un b) punktā minētie nodarījumi attiecas arī uz personām, kas izdarījušas vai piedalījušas noziedzīgajā darbībā, kas radījusi īpašumu.

4. pants

Kūdišana, palīdzēšana un atbalstīšana, mēģinājums

Katra dalībvalsts nodrošina, ka par kūdišanu, palīdzēšanu un atbalstīšanu, un mēģinājumu veikt 3. pantā minēto nodarījumu, ir piemērojams sods.

5. pants

Sodi fiziskām personām

- 1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka par 3. un 4. pantā minēto rīcību piemēro iedarbīgus, samērīgus un atturošus kriminālsodus.
- 2. Katra dalībvalsts nodrošina, ka par 3. pantā minētajiem nodarījumiem piemēro sodu, kā maksimālo sodu nosakot ieslodzījumu uz vismaz četriem gadiem vismaz par smagiem nodarījumiem.

6. pants

Atbildību pastiprinoši apstākļi

Dalībvalstis nodrošina, ka attiecībā uz 3. un 4. pantā minētajiem nodarījumiem par atbildību pastiprinošiem apstākļiem ir uzskatāmi šādi apstākļi:

- (a) nodarījums izdarīts noziedzīgas organizācijas ietvaros Pamatlēmuma 2008/841²⁰ nozīmē vai
- (b) likumpārkāpējam ir līgumiskas saistības un atbildība pret atbildīgo subjektu vai arī viņš pats ir atbildīgais subjekts Direktīvas 2015/849/ES 2. panta nozīmē un nodarījumu ir izdarījis savas profesionālās darbības ietvaros.

7. pants

Juridisku personu atbildība

1. Katra dalībvalsts nodrošina to, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par jebkādiem 3. un 4. pantā minētajiem nodarījumiem, ko šo juridisko personu labā izdarījusi jebkura persona, kurai ir vadošs amats juridiskā personā, darbojoties neatkarīgi vai kā juridiskas personas kādas struktūras daļa, pamatojoties uz:
 - (a) pilnvarām pārstāvēt juridisko personu;
 - (b) pilnvarām pieņemt lēmumus juridiskās personas vārdā vai
 - (c) pilnvarām īstenot kontroli juridiskās personas iekšienē.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības gadījumos, kad 1. punktā minētās personas uzraudzības vai kontroles trūkums ir darījis iespējamu to, ka jebkādos 3. un 4. pantā minētos nodarījumus šīs juridiskās personas labā veic persona, kas ir tās pakļautībā.
3. Juridiskās personas atbildība saskaņā ar 1. un 2. punktu neizslēdz kriminālvajāšanu pret fiziskām personām, kas kūda uz jebkuru 3. un 4. pantā minēto nodarījumu veikšanu vai ir to izpildītāji vai līdzdalībnieki.

8. pants

Sankcijas juridiskām personām

Visas dalībvalstis nodrošina, ka juridiskai personai, kuru sauc pie atbildības par nodarījumiem saskaņā ar 6. pantu, piemēro iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas, kas ietver naudas sodu kā kriminālsodu vai cita veida sodu un var ietvert citas sankcijas, piemēram:

- (1) tiesību liegšanu minētajai juridiskajai personai saņemt valsts pabalstu vai atbalstu;

²⁰ Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.).

- (2) īslaicīgu vai pastāvīgu aizliegumu minētajai juridiskajai personai veikt komercdarbību;
- (3) minētās juridiskās personas pakļaušanu tiesas uzraudzībai;
- (4) likvidāciju ar tiesas rīkojumu;
- (5) īslaicīgu vai pastāvīgu to uzņēmumu slēgšanu, kas izmantoti nodarījuma izdarīšanā.

9. pants *Jurisdikcija*

1. Katra dalībvalsts nosaka savu jurisdikciju attiecībā uz 3. un 4. pantā minētajiem nodarījumiem, ja:
 - (a) nodarījums pilnībā vai daļēji izdarīts šīs valsts teritorijā;
 - (b) likumpārkāpējs ir tās valstspiederīgais.
2. Kad dalībvalsts pieņem lēmumu noteikt plašāku jurisdikciju attiecībā uz 3. un 4. pantā minētajiem nodarījumiem, kas izdarīti ārpus tās teritorijas, dalībvalsts informē Komisiju, ja:
 - (a) likumpārkāpējs ir pastāvīgais iedzīvotājs tās teritorijā;
 - (b) nodarījums ir izdarīts tādas juridiskās personas labā, kas veic uzņēmējdarbību tās teritorijā.

10. pants *Izmeklēšanas līdzekļi*

Ikviens dalībvalsts nodrošina, ka personām, struktūrvienībām vai dienestiem, kas ir atbildīgi par 3. un 4. pantā minēto nodarījumu izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu, ir pieejami efektīvi izmeklēšanas līdzekļi, piemēram, tādi, kurus izmanto organizētās noziedzības apkarošanas jomā vai citos smagu noziegumu gadījumos.

11. pants *Atsevišķu Pamatlēmuma 2001/500/TI noteikumu aizstāšana*

1. Ar šo direktīvu aizstāj Pamatlēmuma 2001/500/TI 1. panta b) apakšpunktu un 2. pantu attiecībā uz dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, neskarot minēto dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņu minētā pamatlēmuma transponēšanai valsts tiesību aktos.
2. Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, atsauces uz Pamatlēmumu 2001/500/TI uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.

12. pants
Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais līdz [24 mēneši pēc pieņemšanas]. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmus minētos noteikumus.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

13. pants
Ziņošana

Komisija līdz [24 mēnešus pēc šīs direktīvas īstenošanas termiņa beigām] iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtē, kādā mērā dalībvalstis ir veikušas vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu šīs direktīvas prasības.

14. pants
Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

15. pants
Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*